

EFECTUL CURATIV AL EXTRACTULUI DE FRUNZĂ DE STRUGUREI NEGRI ASUPRA ULCERULUI TROFIC AL GAMBEI

Notă preliminară

E. Zăgoni, dr. R. Zielinski, Agnes Zăgoni

În medicina populară frunzele de strugurei negri, sînt deseori întrebunțate în diferite îmbolnăviri, ca: tuse convulsivă, îmbolnăviri reumatice, enterocolită, afecțiuni ale căilor urinare (cistită, colică renală), colică biliară, boala hipertensivă, hemoragia cerebrală, insuficiența coronariană, boli de ficat.

Preparatul se mai întrebunțează în aplicații externe la tratamentul diferitelor ulceratii ale tegumentelor, în infecții ale căilor respiratorii și în gingivite sub formă de badijonări (2, 7, 12, 14).

Frunzele de strugurei negri conțin următoarele substanțe:

— uleiuri eterice de culoare verde deschis, cu un conținut ridicat în cimol,

- catecotanine,
- vitamina C,
- enzime, oxidaze, emulsin,
- acizi organici,
- flavon glicozide: quercetin, izoquercetin, miricetin, miricetin 3-glicozid, kaempferol, astragalîn, trifolin (7, 9, 13, 14, 15).

În ceea ce privește efectele drogului în literatura de specialitate (2, 7, 12, 14, 16) sînt menționate următoarele:

— efectul asemănător vitaminei P (scade permeabilitatea capilară), precum și efecte diuretice, antiflogistice, antitusive, tonifiante și astringente, antireumatice și antihipertensive.

Nu am găsit referiri legate de efectul curativ al drogului asupra ulcerului trofic al gambei.

Ulcerul trofic al gambei este consecința insuficienței venoase cronice, cauzate de distrugerea valvulelor venoase din sistemul venos superficial, profund și comunicant. Insuficiența valvulară apare în urma unui proces varicos sau al unui proces tromboflebitic. Insuficiența circulatorie cronică dă naștere la o presiune venoasă extrem de ridicată la nivelul membrelor inferioare, în consecința căreia apare durerea, edemațierea gambei, urmate de o hipoxie tegumentară, tulburări trofice tegumentare și, în sfîrșit, ulcerația tegumentului (3, 4, 5, 6, 8, 10, 11).

Partea experimentală

Pornind de la faptul că ceaiul preparat din frunzele de strugurei negri este întrebunțat în medicina populară în tratamentul diferitelor ulceratii tegumentare, am încercat să le prelucrăm într-o formă farmaceutică corespunzătoare și să studiem acțiunea lor asupra ulcerului de gambă.

Partea experimentală cuprinde 3 etape:

1. Prepararea extractului uscat, care se poate prelucra cu ușurință sub formă de unguent (17).

După degresarea și decolorofilarea frunzei am preparat un decoct 10%. Soluția apoasă astfel obținută am fiert-o în baie de apă, pînă ce am obținut un

Tabelul nr. 1

Nr. Că	Numele	Sexul	Debutul bolii	Debutul ulcerului	Nr. Ulceraf	Timp trecut până la încep. tratamentului	Durata tratamentului	Tratamentul aplicat cu extract Rezultate (*)													
								1	2	3	4	5	6	9	10	11	12	13	14		
1.	D. A.	F.	1955	1956	7	16 ani	9 săpt.	0	0	0	R	+-	0	0	0	0					
2.	F. R.	F.	1969	1970	2	1 an	3 săpt.	0	0	0	0	++	0	0	0	0					
3.	S. G.	F.	1963	1966	3	1 lună	6 săpt.	0	0	0	seara	+-	0	0	0	0					
4.	A. E.	B.	1956	1957	1	15 ani	8 săpt.	0	0	0	0	+-	2 cm ²	0	0	0					
5.	Sz. M.	F.	1955	1957	4	15 ani	7 săpt.	0	0	0	++	0	0	0	0	0					
6.	Sz. M.	F.	1955	1957	6	15 ani	12 săpt.	+	++	++	++	+	3 cm ²	++	++	++					
7.	B. M.	F.	1956	1962	4	14 ani	6 săpt.	0	0	0	0	0	0	0	0	+-					

Legendă: 1. Durere; 2. exudație; 3. edem; 4. tulburări trofice; 5. ulcer; 6. eczemă
 0 = dispărut; +- = parțial; ++ = scăzut; +++ = difuz; R = rar

extract moale, după care am evaporat restul apei într-o etuvă, nedepășind temperatura de 60°C. Am obținut o substanță brună, care pulverizată și trecută prin sită s-a transformat într-o pulbere fină, brună deschisă. Extractul uscat astfel obținut l-am folosit pentru prepararea unguentelor.

2. Prepararea unguentelor am efectuat-o după următoarele prescripții (18):

Extractum ribis nigri sicc	2	2
Aqua destillata	2	2
Cholesterinum	1	—
Cera flava	1	—
Oleum vaselini	1	13,80
Alcohol cetilstearyllicus	4	—
Oleum ricini	13	—
Alcohol cethylicus	—	0,80
Lanolinum anhidricus	—	1
Paraffinum solidus	—	4,40

3. Urmărirea efectului unguentului a fost efectuată la: 3 bolnavi cu ulcer crural posttromboflebitic (vezi tabelul nr. 1, nr. crt. 1, 2, 6), 2 bolnavi cu boală varicoasă și ulcer de gambă (vezi nr. crt. 3, 4) și la un bolnav cu elefantiază bilaterală (nr. crt. 5, 6).

Am aplicat un tratament exclusiv local, evitând orice altă medicație perorală sau de altă natură, fără repaus la pat, în modul următor: după spălarea ulcerului cu apă oxigenată, am aplicat unguentul în strat subțire atît pe suprafața ulcerului, cît și în jurul lui, peste care am aplicat pansament steril și apoi l-am înfășurat cu fașă de tifon.

La unii bolnavi (cu ulcere adînci, cu suprafața mai mare), în primele zile ale tratamentului, unguentul aplicat a provocat o senzație de usturime, pentru care la aceștia am aplicat unguentul într-un strat subțire și numai o dată pe zi pe suprafața ulcerului, iar într-un strat mai gros în imediata apropiere a ulcerului.

„Unele caracteristici ale bolii și rezultatele obținute le-am trecut în tabelul nr. 1.

La toți bolnavii după un tratament de 10 zile se observă un proces de cicatrizare, ulcerele mici dispar, iar suprafața celor mari se micșorează, durerea și exudatul scad în intensitate și cantitate sau dispar, iar pielea în jurul ulcerului revine la aspectul normal.

În tabelul nr. 2 încercăm exprimarea rezultatelor cifrice în procente.

Tabelul nr. 2

Nr. crt.	Semne clinice	Total cazuri	Total cazuri vindecate	%
1.	Durerea	7	6	85,7
2.	Exudația	7	6	85,7
3.	Edem	7	3	42,85
4.	Tulburări trofice	7	2	28,5
5.	Ulcer	7	5	71,4
6.	Eczeme	7	6	85,7

După 30 de zile de la închiderea ulcerului am controlat bolnavii și am găsit următoarele: ușoară edemație a gambei și tulburări trofice.

La patru bolnavi continuăm tratamentul cu extract pentru tulburări trofice. Rezultatele încă nu ne-au parvenit.

Concluzii

1. Am studiat efectul unguentului preparat din extractul de strugurei negri în ulcer trofic al gambei la 7 bolnavi în vîrstă de 30—70 de ani (1 bărbat, 6 femei).

2. Tratamentul a fost aplicat local, fără repaus la pat.

3. La mai mult de jumătate din bolnavii tratați, la 6—9 săptămîni de tratament au apărut semne de ameliorare sau de vindecare.

4. Am constatat închiderea totală a ulcerelor în 71,4 %, durerea și exudația au dispărut la 85,7 %, edemul a dispărut la 42,85 %, doar tulburările trofice prezentînd o ameliorare într-un procent redus de 28,5 %.

Cercetările noastre dovedesc justetea întrebuintării frunzelor de strugurei negri în medicina populară.

Sosit la redacție: 6 ianuarie 1972

Bibliografie

1. CONU D.: Dermatovenerologie. Ed. Didactică și pedagogică, București, 1970;
2. FOURNIER P.: Encyclopédie biologique. Le livre des plantes médicinales et veneneuses de France. Tome II, Paris 1948;
3. FRANDIN N., LUPU C.: Dermatovenerologia (1964), 5, 449;
4. Idem (1965), 5, 438;
5. Idem (1967), 5, 458;
6. GOETZE E.: Fiziopatologia. Ed. Med., București, 1963;
7. HALMAI J., NOVAK I.: Farmakognózia, Medicina Kiadó, Budapest, 1963;
8. HEGGLIN R.: Diagnosticul diferențial al bolilor interne, Ed. Med., București, 1964;
9. JAY M.: Contribution biochimique à la connaissance taxonomique et phylogénétique des Saxifragaceae et familles affines. Thèse, Université de Lyon, 1961;
10. NICULESCU GH. și colab.: Revista sanitară militară (1965), 4, 560;
11. RAJKA I. SZODORAI: Bőr és nemi betegségek. Medicina Kiadó, Budapest, 1965;
12. RAPOTI J., ROMVÁRY V.: Gyógyító növények. Medicina Kiadó, Budapest, 1966;
13. REICHEL L., REICHWALD V.: Naturwissenschaften (1960), 2, 41;
14. THOMS H.: Handbuch der practischen und wissenschaftlichen Pharmazie. Berlin, 1931;
15. ZATYKÓ J., SÁGI F.: Természettudományi közlöny (1965), 5, 229;
16. ZÁGONI E.: Lucrare de diplomă, I.M.F. Tirgu Mureș, 1968;
17. *** Farmacopeea Română. Ed. VIII-a. Ed. Med., București, 1965;
18. *** Formular Farmaceutic. Ed. Med., București, 1968.